GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea: Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta“ iese Mercurea, Vinerea si Duminoca.
Preţulŭ abonamentului: Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Ţerĭ esterne pe şése lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Sĕ prenumeră: la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile: una serie garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 21. Duminecă 19 Februariu (2 Martiu) 1884.

Braşovŭ 19 Februariu st. v.

De cândŭ mergŭ şi vinŭ dela Friedrichsruhe miniştri, ambasadori, trămişĭ, militarĭ şi alte personalităţĭ înalte rusescĭ cercurile politice din Viena parŭ a fi cuprinse de óre care nelinişte, care se esprimă adĭ destulŭ de bătătorŭ la ochĭ în diarele independente ale capitalei austriace. Oficioşii sunt ca totdéuna şi acuma plinĭ de încredere în situaţiunea europénă şi vorbescŭ cu mare siguritate de nestrămutata amiciţiă a principelui Bismark, dér ce omŭ cu minte va pune preţŭ pe asigurările lorŭ până ce nu se va convinge din fapte despre adevĕrulŭ lorŭ?

Şi tocmai faptele nu prea susţinŭ şi justifică adĭ marea încredere a oficioşilorŭ. Ba observămŭ, că o parte din ei, aceia, carĭ mai au şi alte durerĭ şi temerĭ decâtŭ acele ale oficiului de esterne din Viena, oficioşii ungurĭ, dau pe faţă reaua impresiune, ce le-au făcut'o dovedile cele mai noue estraordinare de intimitate şi de amiciţiă între Rusia şi Germania. Unulŭ din organele pestane, carĭ îşĭ capetă înspiraţiunile din sferele mai înalte guvernamentale, nu prea pare dispusŭ a crede asigurărilorŭ foilorŭ din Berlin, după carĭ noua intimitate prusso-ruséscă va promová numai scopurile alianţei germane-austriace. Acéstă fóie respunde, că ea n'ar puté pune unŭ preţŭ aşa de mare pe alianţa dintre Germania şi Austro-Ungaria, décă în faptŭ buna séu réua dispositiune a politicilorŭ din Petersburg ar puté se aibă asupra duratei acestei alianţe óre care înfluinţă.

De câte orĭ a fost vorba de unŭ resboiŭ apropiatŭ între Germania şi Rusia totdéuna amŭ pusŭ la îndoiélă acésta, pentru că nu puteamŭ admite că Bismark se doréscă în împrejurările actuale unŭ conflictŭ cu puternica împĕrăţiă slavă. Evenimentele ne dau acum dreptate. Astădĭ se vede destulŭ de lămuritŭ, că Bismark a lucratŭ nu spre a rumpe legăturile imperiului germanŭ cu Rusia, ci spre a le strînge şi mai tare, pe basa unui nou pactŭ, a unui nou planŭ de acţiune, care este încă acoperitŭ cu vĕlulŭ celui mai mare secretŭ. Conferenţele dela Friedrichsruhe între omulŭ ce conduce destinele Germaniei şi între ómenii de statŭ ai Rusiei, potŭ fi — precum bine dice unŭ organŭ de frunte vienesŭ — decisive pentru sórtea statelorŭ Europei şi pentru liniştea şi pacea popórelorŭ ei.

Inainte de a se ţiné conferenţele memorate în Friedrichsruhe, secretarulŭ intimŭ alŭ principelui Bismark, care nu s'a depărtatŭ de lângă elŭ în totŭ timpulŭ campaniei la 1870/1 publică o scriere politică plină de revelări şi destăinuiri, despre acţiunea diplomatică secretă a cancelarului dela 1866 încóce. Descopere că unŭ frate alŭ generalului Gablenz, a fost trămisŭ în ajunulŭ resboiului dela 1866 de Bismark la curtea austriacă spre a propune împĕratului şi consiliarilorŭ sĕi o acţiune comună în contra Franciei, oferindu-le unŭ dualismŭ prusso-austriacŭ peste statele germane. Busch dice, că împĕratulŭ Austriei era dispusŭ a primí propunerea, dér că ministrii sĕi au fost pentru resboiulŭ cu Prusia, şi mai adauge că asemenĭ propunerĭ i s'au făcutŭ Austriei şi după resboiulŭ dela 1866.

Descoperirea acésta necuviinciósă, care se crede cu totŭ dreptulŭ, că a fost făcută cu consĕmţĕmĕntulŭ cancelarului germanu a deşteptatŭ neîncredere şi disgustŭ in cercurile înfluente din Viena cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, cu câtŭ ea a fost făcută tocmai atuncĭ când Berlinulŭ începŭ sĕ schimbe semne de amiciţiă cu Petersburgulŭ.

Organele inspirate ale cancelarului ău declaratŭ, că revelările lui Busch sunt esacte şi pe lângă acésta nu numai odată au datŭ a se cunósce, că puterniculŭ cancelarŭ nu consideră Austro-Ungaria ca unŭ aliatŭ pe care sĕ se pótă rĕzimá în tóte casurile şi care se fie constantŭ.

Adaugêndŭ la aceste conferenţele cu ómenii de statŭ rusescĭ, şi deputaţiunea demonstrativă la Berlin în frunte cu marele duce Mihailŭ, vomŭ înţelege uşorŭ, că cei din Viena sunt fórte îngrijaţĭ asupra acestei schimbărĭ neaşteptate a situaţiunei europene. „Este óre legătura între cabinetulŭ austriacŭ şi celŭ germanŭ aşa de tare încâtŭ orĭ ce temere se fie eschisă? Cine póte respunde la acésta? Cine cunósce misterele acţiunilorŭ diplomatice ascunse? — aşa se întrébă unii, ear' oficioşii vienesi întonézá ca la comandă din nou cântecŭlŭ vechiu alŭ alianţei celorŭ trei împeraţĭ. Şi faţă de acestŭ cântecŭ alŭ sirenelorŭ oficióse ce-i îngrijaţĭ se întrébă: cine din cei trei aliaţi o se fie păcălitulŭ? —

Cronica evenemintelorŭ politice.

Organulŭ d-lui C. A. Rosetti, se ocupă în fruntea numĕrului sĕu de Vinerĭ cu mişcarea Românilorŭ din Ardélŭ şi Ungaria faţă de viitórele alegerĭ dietale. „Românulŭ“ dice între altele: „Cei persecutaţĭ nu potŭ vedé decâtŭ într'unŭ felŭ, nu potŭ avé decâtŭ o dorinţă, nu potŭ fi decâtŭ o partidă, partida mântuirii naţiunei de relele ce-o bântuie şi garantarea viitorului iei. Étă drapelulŭ, în giurulŭ căruia orĭ-ce Românŭ e détorŭ a se grupá şi pentru a căruĭ isbêndă sĕ fie gata la sacrificiĭ. . . Invĕţămintele istoriei nu potŭ şi nu trebue sĕ se dé uitărei. S'a vĕdutŭ, că pân'acum dela Maghiarĭ nimicŭ nu s'a pututŭ dobêndí prin frăţéscă înţelegere. . . Prin urmare după a nóstră părere, speranţa de-a dobêndí ceva, fără o luptă lungă şi susţinută cu iubire şi unitate de toţĭ Românii este o ilusiune. . . .“ In numerulŭ viitorŭ vomŭ reproduce articlulŭ întregŭ.

In cercurile politice din Pesta se vorbesce, că partida oposiţiunală a magnaţilorŭ, carĭ vorŭ sĕ se alieze cu oposiţiunile camerei, ca sĕ trântéscă cabinetulŭ Tisza ar constá din vre-o sută de inşi şi că conducĕtorulŭ „feudalilorŭ“ — aşa îi numescŭ acum foile tisaiste — este comitele Ferdinand Zichy. Dintre prelaţii catolicĭ se dicea, că s'a declaratŭ pentru acésta partidă numai archiepiscopulŭ Samassa. Fóia clericală „Magyar Polgar“ declară acum, că în conferenţa episcopilorŭ nicĭ n'a fost vorba de politică, că episcopii nu voiescŭ sĕ se espună pentru ceea séu ceea partidă, şi că domnesce între ei deplină armoniă. Mare bucuriă în urma acésta în tabĕra mamelucilorŭ.

Comitetulŭ esecutivŭ alŭ Kossuthiştilorŭ din Ardélŭ a ţinutŭ dilele acestea o şedinţă, în care s'a discutatŭ manifestulŭ din urmă electoralŭ alŭ stângei estreme. Comitetulŭ e de părere, că manifestulŭ nu i se póte dá importanţa ûnei programe a partidei şi de aceea nicĭ nu póte alterá întru nimicŭ relaţiile de până acum interióre ale partidei. Scopurile politice ale partidei sunt precisŭ formulate în programa ei dela 2 Ianuariu 1881 şi comitetulŭ declară unanimŭ, că se va ţiné de acéstă programă. Orĭ ce doctrine opuse acestei programe, fie ele vestite din orĭ şi ce parte, nu vorŭ fi recunoscute de cătra partida independenţilorŭ ardelenĭ ca ale ei. Programa Kossuthiştilorŭ din Ardélŭ se deosebesce în multe puncte fórte însemnate de aceea a Kossuthiştilorŭ din Ungaria. Cei d'antâi voiescŭ sĕ dobêndéscă de esemplu o armată independentă naţională numai cu încetulŭ succesivŭ fără sguduire a sistemului de apĕrare actualŭ; ei dorescŭ mai departe desfiinţarea delegaţiunilorŭ, dér pe câtŭ timpŭ acésta nu se póte esecutá, voiescŭ sĕ iea parte la lucrările delegaţiunilorŭ, spre a atacá şi a combate sistemulŭ presentŭ şi instituţiunile lui comune şi pe acestŭ terĕmŭ.

Diarulŭ socialistŭ „Zukunft“, care după ce fû suprimatŭ în Viena, apărŭ mai departe în Pesta, a publicatŭ în 15 l. c. unŭ articulŭ, în care se încércă a apĕrá uciderea comisarului de poliţiă Hlubek şi a detectivului Blöch. In urma acésta procurorulŭ generalŭ a intentatŭ procesŭ numitei foi pe basa §-lorŭ 172 şi 174 ai codului penalŭ ungurescŭ.

In 27 Februariu st. n. s'a sigilatŭ la Berlinŭ reînoirea întimităţii dintre Rusia şi Germania. In fruntea deputaţiunii cavalerilorŭ ordinului sântului Gheorghe se presentă la împĕratulŭ marele principe Mihailŭ, spre a-lŭ felicitá şi a-i predá o scrisóre ce a scris'o ţarulu chiar cu mâna s'a împreună cu toiagulŭ de mareşalŭ în briliante. După aceea a fost unŭ prândŭ strălucitŭ, cu care ocasiune marele principe Mihailŭ purtă lanţulŭ pentru ordinulŭ vulturului negru ce tocmai îlŭ căpătase şi printr'unŭ toastŭ împĕratulŭ Germaniei Wilhelm închină în sănătatea Ţarului arătândŭ simpatiile cele mai vii pentru nepotulŭ sĕŭ şi pentru Rusia. De unŭ timpŭ îndelungatŭ nu s'a pomenitŭ o astfeliu de schimbare de manifestaţiuni amicale între Petersburg şi între Berlinŭ şi este lucru firescŭ, că acelea punŭ în mişcare, tóte limbile şi tóte condeiele. La Neva, ca şi la Spree s'a uitatŭ cu totulŭ episoda celorŭ cincĭ anĭ din urmă. Pe din afară relaţiunea cea nouă se manifestézá în faptă prin aceea, că principele Orlov, care, călătorindŭ din Petersburg la Parisŭ, spre a-şi predá scrisórea de revocare în Parisŭ, pe drumŭ face staţiune în Friedrichsruhe, unde mai înainte principele Dolgoruky a aplanatŭ diferinţele ultime.

La prandulŭ, ce l'a datŭ împeratulŭ Wilhelm deputaţiunei rusescĭ, elŭ purtă uniforma regimentului Kaluga. Intre împĕratulŭ şi împĕrătésa şedea marele duce Michailŭ, în faţa lui se aşedase mareşalulŭ Moltke şi lângă elŭ generalulŭ Gurko şi comitele Şuvalov. Impĕratulŭ a redicatŭ următorulŭ toastŭ în limba francesă: „Ţinŭ multŭ la aceea, ca sĕ esprimŭ Alteţei Vóstre imperiale, câtŭ de multŭ sunt mişcatŭ de atenţiunea, ce mi-a arătat'o Maj. Sa împĕratulŭ, aducêndu-şi aminte de diua aniversară, în care am primitŭ ordinulŭ St. George, după ce sub ochii tatălui meu am luptatŭ d'impreună cu armata ruséscă şi mai alesŭ cu regimentulŭ alŭ căruia şefŭ sunt. Profundŭ mişcatŭ de acésta aducere aminte măgulitóre, dorescŭ, ca Alteţa Vóstră imperială, precum şi oficerii aleşĭ pentru acéstă misiune sĕ fie interpreţii sentimentelorŭ mele de mulţămire cătră împĕratulŭ. Beau în sănătatea Majestăţii Sale împĕratului Rusiei.“

Printr'o scrisóre publicată în „Romanulŭ“ d. C. A. Rosetti refusă şi subscripţiunea naţională, pentru care luase iniţiativa unŭ comitetŭ din mai mulţĭ domnĭ.

Camera română la propunerea ministrului de interne a acordatŭ suma specială de 10,000 pentru înfiinţarea unui „Monitorŭ alŭ şcólelorŭ, care se fie organŭ oficialŭ alŭ învĕţĕmentului.

Patriarchatulŭ ecumenicŭ din Constantinopolŭ a atrasŭ, după cum află „Coresp. pol.“, atențiunea înaltei Porțĭ asupra imigrării de preoțĭ și peregrinĭ rusescĭ la m u n t e l e „Athos“, care imigrare iea dimensiunĭ totŭ mai marĭ și a arătatŭ, că acéstă apariţiune, rĕmânêndŭ nebagată în sémă, o sĕ aducă pe Pórtă într'o mare perplesitate. Comunicatulŭ patriarchatului încheia cu rugarea, ca Pórta sĕ binevoéscă a luá în considerațiune precara situațiune a mănăstirilorŭ grecescĭ de pe numita peninsulă, carĭ au fostŭ totdéuna leale față de Sultanŭ.

Din Bucovina.

Unŭ rĕspunsŭ la nisce articulĭ.

In călendariulŭ de pe anulŭ 1884, redactatŭ de D-lŭ Calistratŭ Coca, au apărutŭ nisce articulĭ relativĭ la poporulŭ nostru bucovinénŭ. Idea de a se adresá cătră sferele mai jóse e bună și amŭ trebuí sĕ-o îmbrățișămŭ cu căldură. Din ea resultă, că avemŭ bărbațĭ, carĭ se intereséză de sórtea poporului. A-i dá unŭ sfatŭ, a-i arătá drumulŭ, care duce la scăpare, a-lŭ conduce pe acéstă cale grea, a-i luminá mintea despre multe adevĕrurĭ și neadevĕrurĭ, carĭ nu-i sunt cunoscute, a-i deschide ochii despre starea lui materială, c'unŭ cuvêntŭ a trăí și a patimí cu poporulŭ; aceste sunt ideele adevĕrate și adevĕratulŭ interesŭ, pe care ilŭ suntemŭ datori poporului nostru.

Ne punemŭ o întrebare: aflat'au articulii din călindariu resunetŭ în inimele celora, cătră carĭ sunt adresațĭ? O întrebare, a cărei respunsŭ e ușorŭ. N'au aflatŭ resunetŭ, nicĭ n'au putută se afle, deórece sunt parte neadevĕrurĭ, parte deja cunoscute. Voiŭ analisá acești articulĭ făcêndŭ observările mele, nu din capriciu, ci din necesitate. Voiu arătá părțile cele bune — numai de esistă — și voiu îndicá cele greșite.

Articululŭ „Părerile despre sĕrăcia poporului nostru“ am de gândŭ sĕ-lŭ percurgŭ cu luare aminte, sĕ-lŭ studiezŭ, sĕ cercŭ ceea ce a voitŭ autorulŭ sĕ dică și ceea ce a disŭ, sĕ-i dau dreptŭ, unde i se cuvine, sĕ arătŭ ideile greșite și sĕ sbiciuiescŭ conclusiunile false. Articululŭ începe în următoriulŭ modŭ: „Dică cine ce va dice, déră țĕranulŭ nostru e omŭ boierosŭ; elŭ, ca sĕ-o spunemŭ verde, e leneșŭ.“ Unde e logica?! — Leneșŭ e poporulŭ de aceea, pentru că ar trebui sĕ scie de cu séră, ce are de făcutŭ a doua di; leneșŭ, că așteptă diminéța până-i face femea de mâncare, pe care și-o iea în traistă: leneșŭ și nemunciториu, că nu iea în timpŭ ploiosŭ barda la mână, ca sĕ tocméscă ceva la carŭ, séu sĕ facă o coșarcă. Putemŭ sĕ deducemŭ din aceea, că o samă nu sciu de cu séră lucrulŭ lorŭ de-a doua-di, că poporulŭ e leneșŭ? Putemŭ sĕ-lŭ numimŭ leneșŭ, cândŭ se îngrijesce, că sĕ-și iea mâncare în câmpŭ? De sigurŭ că nu. — Crudă ai mai fostŭ logică, căcĭ ai părăsitŭ pe autorŭ în momentulŭ, cândŭ avea lipsă de tine! — In locŭ sĕ recomendămŭ poporului mâncare nutritóre și de ajunsŭ, strigămŭ că e leneșŭ. Cum vĕdŭ, scriitoriulŭ articulului pretinde, ca poporulŭ sĕ nu mănânce, cândŭ e vorba de lucru. Mare cutezare. O ideă cu totulŭ nouă déră pe câtŭ de nouă și îndrăsnéță, pe atâta de falsă. Și putemŭ sĕ pretindemŭ, ca omulŭ din poporŭ sĕ fie lemnariu și coșărcariu? La ce resultatŭ năsuimŭ prin acéstă pretensiune? Sunt curiosŭ la unŭ rĕspunsŭ din partea autorului.

Mai departe vorbesce articululŭ, că ómenii noștri, după ce s'au pornitŭ târdiu de acasă, se mai întârdiă pe drumŭ, dândŭ bună diua la cunoscuțĭ și stândŭ cu ei de vorbă, séu intrândŭ în cârșmă, care e plină și în dilele de lucru. Cam pe la amiédă-di ajungŭ la ogorŭ; aicĭ dau de două, treĭ orĭ cu sapa, se uită la sóre și vĕdêndu-lŭ, ca e susŭ, se ducŭ la fântână de bĕu apă și în urmă se culcă. — Le dorimŭ somnŭ bunŭ, ér colaboratorilorŭ dela călindariu iubire de adevĕrŭ.

De ar fi tóte aceste adevĕrurĭ, de sigurŭ că ne amŭ aliá cu toții și amŭ dice într'unŭ glasŭ: poporulŭ nostru e leneșŭ. Norocŭ însĕ, că cele numĕrate în călindariu sunt neadevĕrurĭ, nisce născocirĭ. Celŭ ce cunósce poporulŭ românŭ bine, care a trăitŭ cu elŭ dimpreună, a trebuitŭ sĕ observe contrariulŭ imputării și cuvêntulŭ leneșŭ nu încape la poporulŭ nostru. Poporulŭ lucră multŭ, ba încă pré multŭ. Una avemŭ de observatŭ și aceea este că elŭ n'are o împărțélă economică. Unŭ serviciu mare ar fi făcutŭ călindariulŭ, décă i-ar fi datŭ împărțéla potrivită a lucrului. Se-i fi recomandatŭ ce sĕ facă, cândŭ țarina odihnesce, sĕ-i fi datŭ unŭ sfatŭ bunŭ, nu însĕ sĕ-lŭ mânămŭ sĕ facă coșarce și pentru că nu le scie face sĕ-lŭ numimŭ leneșŭ.

Urméză alŭ duoilea isvorŭ alŭ sĕrăciei. „Poporulŭ ține pré multe serbătorĭ, carĭ nu se-ar cădé sĕ le ție.“ Mĕ unescŭ cu părerea acésta, și dau autorului totŭ dreptulŭ, căcĭ a disŭ unŭ adevĕrŭ. Adevĕrŭ, că ține pré multe serbătorĭ, neadevĕrŭ că preotulŭ spune sĕ nu le ție. Sciu din esperiență, că lucrulŭ stă altfelŭ. Mai fiecare preotŭ — puține abaterĭ — strigă, ca creștinii se serbeze și serbătorile bisericescĭ; le arată prin vorbe frumóse ce-i așteptă, décă vorŭ face contrariulŭ, le aduce înaintea ochilorŭ eschiderea din raiŭ, le descrie iadulŭ cu tótă scârșnirea dinților și cu muncele eterne și le enumeră tóte pedepsele cerescĭ. Cum sĕ nu-și arete preoții eloquența, măcar în acéstă privință! E déră în interesulŭ lorŭ. Cu câtŭ mai multe serbătorĭ, cu atâtŭ mai multe liturghii; cu câtŭ mai multe liturghii, cu atâtŭ mai mulțĭ banĭ și mai mulțĭ colacĭ. In serbătorile cele micĭ ómenii nu lucră; déră a face clacă la preotulŭ e ertatŭ, căcĭ acesta îĭ deslégă de păcate. Preoții sĕ-șĭ dé silința a aduce poporulŭ la cunoscință, că nu-i pĕcatŭ a lucrá în serbătorile cele micĭ, ér nu se ațițe foculŭ cândŭ elŭ arde. Spre a ajunge acestŭ scopŭ, ne trebue muncă și obosélă și unŭ interesŭ viu pentru înaintarea națiunei nóstre. Décă pierde poporulŭ suma de 270,000 fl. după calculŭ din călindariu, serbândŭ serbătorile cele micĭ, nu suntemŭ îndreptățițĭ a-i dá vina, că o pierde din trândăvia, ci acésta sumă o au pe sufletŭ preoții bucovinenĭ. Mai caute și pentru îmbunătățirea stării poporului, nu numai pentru punga lorŭ. Apelezŭ la inimele generóse, ca sĕ priméscă acestŭ sfatŭ prietenescŭ! Se nu uite nimenĭ că poporulŭ bucovinénŭ e pentru preotulŭ sĕu o vacă cu lapte, pe care o mulge la fiecare ocasiune. Mulg'o! déră cu mĕsură și sĕ aibă în vedere hrana ei. Nu după ce slăbesce și a stĕrpitŭ, sĕ dămŭ în ea cu biciulŭ pe nedreptulŭ și s'o hulimŭ înaintea lumei.

Venimŭ la alŭ treilea isvorŭ alŭ sĕrăciei Autorulŭ înșiră cheltuelele ce le face poporulŭ din fudulia, adecă suma ce o dau pe holercă (vinarsŭ) cu ocasiunea nunților. Are dreptŭ, cândŭ susține, că se cheltuesce o sumă destulŭ de mare. Atâta numai că suma e luată pré din cale afară. Nu putemŭ afirmá, că se consumă 12 vedre de holercă la fiecare nuntă. E de ajunsŭ a patra parte. Vorbimŭ în de comunŭ și n'avemŭ de a face c'unŭ casŭ specialŭ. Aș întrebá și în acestŭ locŭ: cine-i causa acestorŭ cheltuelĭ? Cu părere de rĕu trebue sĕ dicŭ, că preoții. Ei sunt aceia, în a cărorŭ mână e sortea săténului; ei sunt chiămațĭ a conduce poporulŭ. De ce nu facŭ preoții o propagandă în contra holercei ce se consumă? De ce nu lucră cu putere în contra acestui rĕu? In biserică, unde-i în contactŭ preotulŭ mai cu întregŭ satulŭ, i-ar fi cu înlesnire a vorbí în contra acestorŭ cheltuelĭ. La ce esistă óre predicele? Cetitorule! sĕ-ți spunŭ dreptŭ; ele esistă de aceea, ca sĕ nu fie ținute de preoți. Din 200 de sate nu se predică mai multŭ decâtŭ în 20. Duoédecĭ de preoțĭ nu sunt în stare sĕ ție restului peptŭ. Numĕrulŭ e pré micŭ se pue stavilă demoralisării și desnervării, ce curge, curge neîntreruptŭ din 180 de isvóre.

Deórece amŭ rĕmasŭ la nunți, credŭ, că e de neapĕrată lipsă, a mai înșirá nisce sume, pe carĭ le-a uitatŭ autorulŭ sĕ le amintéscă. Le-a uitatŭ, îmĭ vorŭ dice unii. Nu-i adevĕrŭ, le voiu rĕspunde. A tăcutŭ cu scopŭ, căcĭ s'a temutŭ sĕ nu atingă córda simțitóre a Bucovinei. Acea sumă se referă la preoțĭ și aicĭ zace tăcerea autorului. Istorisescŭ pe scurtŭ procedura nunților. După ce sunt statorite modalitățile relative la pretensiunile tinerilorŭ, se ducŭ aceștia dimpreună cu părinții sĕu cu tutorii lorŭ la parochulŭ din satŭ rugându-lŭ sĕ binevoiéscă a strigá vestirele. Românului îi e rușine sĕ mérgă cu mâna gólă. De aceea ia mirele 1 oca de holercă, ér miresa unŭ cocoșŭ séu o găină grasă și cu aceste poclóne se înfățiséză înaintea parochului. I se închină până la pămêntŭ, se apropiă de elŭ cu sfiélă, îi iau dréptă, o sărută pe amêndouĕ părțile și în urmă se retragŭ cu vr'o doi pășĭ îndĕrĕptu.

„Ce voiescĭ bade Ioane?“ — „Apoi, de, domnule părinte. Vremŭ sĕ ne însurămŭ copiiĭ“ — „Sĕ vĕ ajute Dumnedeu!“ — „Da ce neamŭ rugá la Maria-Vóstră: sĕ fie părintele așa de bunŭ și sĕ strige pe Dumineca vestirile.“ — „Se póte bade Ioane; numai décă nu-i vr'o pedică.“ Dicêndŭ aceste cuvinte caută prin cele mitricĭ și caută dór ar găsí vre-una, căcĭ atuncĭ îi vine apa la móră. In casŭ de n'a aflatŭ le rĕspunde: „Nu vĕ stă nicĭ o pedecă în cale. Potŭ sĕ vĕ strigŭ vestirile.“ — „Ce ve-i cere domnule părinte“? — „Apoi sciu eu bade Ioane! Ești gospodarŭ bunŭ însorĭ ficiorulŭ celŭ mai mare și socotŭ, că nu-i multŭ, décă îmĭ veĭ dá 20 fl. — „Cam multŭ domnule părinte. Fii bunŭ mĕ rogŭ și lasă-me cu 10 fl. Vremile-sŭ grele, pânea nu se vinde și nu pré ne îmbulzescŭ banii.“

De aicĭ înainte începe negoțulŭ. Preotulŭ mai lasă, omulŭ mai dă și la urmă tocméla e gata. La despărțire îi face părintele luătorĭ de sémă, ca sĕ nu uite mirésa sĕ aducă ștergariulŭ. Și décă nu sciu tinerii rugăciunele recerute, le rescumpără cu banĭ și totulŭ e bine. Sĕ ne ocupămŭ puținŭ cu calcululŭ. Luămŭ de nuntă câte 10 fl. In fiecare satŭ 15 nunțĭ facŭ 150 fl. și în 200 sate suma de 30,000 fl.

Cu îngropăciunile totŭ astfeliu stă lucrulŭ. Omulŭ, căruia i-a muritŭ cineva, se duce cu capulu golŭ — semnŭ de jale — și în mână c'o basma de colacĭ, în care nu-i ertatŭ sĕ lipséscă și o lumină și se presintă preotului. Am vorbitŭ despre negoțŭ la nunți, la îngropăciunĭ însĕ întrece marginele.

Sĕrmanulŭ omŭ! Elŭ se plânge, că e nevoéșŭ, se rógă, ca pré bunulŭ părinte sĕ-lŭ aștepte îi oferesce lucrulŭ sĕu, dér tóte înzadarŭ. Inima păstorului sufletescŭ e atâtŭ de deprinsă cu vorbe de feliulŭ acesta, încâtŭ nu se móie la audulŭ lorŭ. Nu-i ajută nicĭ chiarŭ Dumnedeu. N'are banĭ, trebue sĕ mérgă sĕ împrumute. Nu găsesce la creștinĭ, alérgă la jidanŭ, câte procente va cere e nevoitŭ sĕ i-le dée. Nu află la jidanĭ, nu-i rĕmâne alta, decâtŭ sĕ vêndă pămêntŭ décă are, ér décă nu se apucă hargatŭ. Pentru că și-a iubitŭ soția, copilulŭ sĕu părinții, carĭ zacŭ morțĭ, și pentru că nesațiulŭ preotului nu-i de săturatŭ, se vĕră în datorii, își vinde pămêntŭ și în casŭ de are într'unŭ anŭ nefericirea sĕ-i móră mai mulțĭ, ce face? Vinde totulŭ și la urmă ilŭ vedĭ hargatŭ pe la cei jidanĭ. Ingropăciunile aducŭ preoților unŭ venitŭ mare, o sumă, pe care o pierde poporulŭ, și care n'a fost considerată de stimatulŭ autorŭ: Ii venimŭ noi în ajutorŭ. Luămŭ în fiecare satŭ 50 de morțĭ; pentru fiecare îngropăciune minimulŭ de 5 fl. cu tóte cheltuielele laterale. Intr'unŭ singurŭ satŭ avemŭ 250 fl. în 200 sate suma de 50,000 fl. x.

(Va urmă.)

„Moda cea mai nouă politică.“

(Fine.)

In comitatulu Verőcz erau la anulŭ 1840 numai 2451 de Maghiarĭ și 3500 de Nemțĭ; în anulŭ 1880 17,300 de Maghiarĭ și 24,000 de Nemțĭ. In comitatulŭ Sirmia trăiau la anulŭ 1840 2000 de Maghiarĭ 1600 de Nemțĭ; în anulŭ 1880 din contra 10,532 de Maghiarĭ, 21,000 de Nemțĭ. In comitatulŭ Pojega trăiau la anulŭ 1840 500 de Nemțĭ, Maghiarĭ de locŭ. Și în anulŭ 1880 numĕrulŭ Maghiarilorŭ erá de 4320, alŭ Nemțilorŭ de 6000. Imigrațiunea duréză mereu *)

„Croații încă observară, ce-i ameninţă prin strâmtorarea Slavonilorŭ pe calea imigrațiunii ungurescĭ și nemțescĭ. Foile ultraiste atacară de repețite-orĭ pe episcopulŭ Strossmayer, pentru-că nu iea în apĕrare nicĭ cea puțină poporațiunea catolică a Șocațiloră, fiindŭ-că tocma stirpirea acelei înaintéză într'o mĕsură înspăimântătóre în ținutulŭ dela Diacovar. Și acum se cerŭ cu zorŭ mĕsurĭ din partea guvernului. Croații vorŭ acum sĕ apere pe Slovenĭ prin minimulŭ și prohibițiunea creditului. In contra cui? In contra Maghiarilorŭ și a Nemțilorŭ. Cu aceleașĭ mĕsurĭ vorŭ ei

---

*) De unde emigréză Ungurĭ în aceste comitate, e prisosŭ în ómenĭ? emigréză ei óre, pentru că se sporescŭ așa de tare prin nascere? — Red.

sĕ împedece lățirea elementului maghiarŭ și nemțescŭ, cu carĭ agrarii, precum dicŭ ei, voescŭ sĕ susțînă rassa. Sĕu ei voescŭ mai alesŭ, ca elementulŭ maghiarŭ și celŭ germanŭ aliatŭ cu elŭ sĕ nu se înmulțéscă pe socotéla naționalitățilorŭ. Ei apĕră pe Sĕrbĭ, pe Românĭ, pe Slovenĭ și p: Rușĭ în contra rassei maghiare cuceritóre. Căcĭ deși bolimŭ noi de relele agrare, totușĭ acestea se sĕmtŭ mai multŭ în comitatele sĕrbescĭ, românescĭ și slovăcescĭ.

„Agrarismulŭ este decĭ o politică antinațională, décă nu oligarchică. Deocamdată însĕ e principală oligarchică. Căcĭ acela, care voesce a dá străformării relațiunilorŭ proprietății nóstre altă direcțiune, nu póte voi alta decâtŭ conservarea bunurilorŭ domnescĭ, carĭ se ruinéză și se împartŭ. Asta e politică de casă a dinastiilorŭ de proprietarĭ amenințate pe tronurile lorŭ. Căcĭ și maioratulŭ și minimulŭ țĕrănescŭ numai interesele lorŭ le póte promová. O parte din țĕranĭ s'ar desposedá în modulŭ acesta și ar deveni dîlerĭ. Proprietarii atuncĭ ar căpĕtá lucrătorĭ eftinĭ.

Prin fideicomise feudalii, ce e dreptŭ, s'ar puté apĕrá și se șĭ apĕră, numai câtŭ fideicomisele se potŭ formá numai din complecsurĭ mai marĭ de posesiunĭ și organisațiunea lorŭ e împreunată cu multe greutățĭ. Acéstă direcțiune a luatŭ cu tóte acestea unu avĕntŭ. In timpurile mai vechĭ fideicomisele formau abia unŭ procentŭ din întréga proprietate, acum ele se apropiă deja de 2 procente. In acésta direcțiune vomŭ ajuge acolo, că oligarchia proprietarilorŭ îșĭ întăresce clasa cu șanțurĭ prin fideicomise.

Fulminantele cuvĕntărĭ, ce Deák le-a ținutŭ în contra fideicomiselorŭ, vorŭ formá numai o dificultate învinsă. Și o sĕ se întemple și mai multŭ. Sistema fideicomiselorŭ e necomódă și rigidă. Multŭ mai comódă și potrivită pentru scopurile oligarchice e simpla subtituțiune și aboliții̧tiune a părții de datorință. Numai asta mai trebue întrodusă în dreptulŭ de ereditate — și o sĕ se și întêmple, în parte e cuprinsă chiar în proiectŭ — și atuncĭ feudalismulŭ îșĭ va serbá triumfulŭ sĕu.

Pănă una alta trebue sĕ se calumnieze capitalulŭ nobilŭ, cum se cade, ca elŭ sĕ nu pótă fructificá proprietatea, trebue a se vestí, că suntemŭ cufundațĭ până după urechĭ în rele agrare; clasa mijlociă, care începe deja a crede acéstă, îndată se va înmuiá și se va degradá de instrumentŭ alŭ feudalismului. Décă tocmai domnii cei marĭ calumniază așa de tare capitalulŭ mobilŭ, e de observatŭ, că de bună séma nu toțĭ domnii cei marĭ disprețuescŭ acestŭ capitalŭ, cândŭ se ivesce în formă de dividende și de mărcĭ de presență.

Autorulŭ citéză aci unŭ mare numĕrŭ de directorĭ din nobilimea înaltă și de consiliarĭ administrativĭ de pe la institute de banĭ (pag. 109 și 110) și adauge întrebarea: „Décă mai duréză lupta în contra capitalului nobilŭ, eserțá-vorŭ institutele de banĭ represalii întratâta. încâtŭ sĕ eschidă din mijloculŭ consiliului direcțiunii lorŭ celŭ puținŭ pe representanții direcțiunii agrare? Noi nu credemŭ. In timpulŭ modei nouĕ politice de sigurŭ, că nu. Acum e modă de a tămâiá pe aristocrațiă, de a-o pune în dirĕgĕtorii și în posturĭ de directorĭ. Clasa mijlociă se pitesce, sĕu dispare nu se scie în cătrău. Financiarii sunt cei mai înfricoșațĭ ómenĭ. A așteptá dela aceștia o reacțiune în contra celei mai nouĕ mode, e absurdŭ." Elŭ (autorulŭ) aștéptă reacțiune în contra modei celei mai nouĕ politice" numai și numai dela „geniulŭ naționalŭ".

Aci încheiămŭ deocamdată împărtășirile din scrierea polemică a lui Timoleon. Foile pestane anunță deja aparițiunea unui Anti-Timoleon.

Limba română în Veneția.

Diarulŭ „Adriatico" din Veneția scrie sub titlulŭ România și Italia următórele:

„Erĭ profesorulŭ C a n i n i făcŭ la scólă superióră de comerciu întroducerea la cursulŭ sĕu de limba română. Arătă, cum numele de Românĭ este comunŭ tuturorŭ popórelorŭ, carĭ erau supuse împĕrăției romane. Națiunile, carĭ se ridicară în urmă pe ruinele ei, luară alte nume: numai Românii dela Dunăre și Carpațĭ și cei din peninsula balcanică urmară și urméză a se numi ast-felu. Vorbindŭ despre începuturile acelui poporŭ formatŭ din colonĭ romanĭ, dintre carĭ o parte erau italianĭ amestecațĭ cu resturile Dacilorŭ, carĭ ocupaseră mai înainte aceste țĕrĭ, combatŭ părerile scriitorilorŭ, carĭ tăgăduescŭ Românilorŭ dreptulŭ, ca sĕ pórte acestŭ nume, și le falsifică originea. Vorbi despre renascerea națiunei române, despre Românii și străinii, carĭ au lucratŭ mai multŭ la acéstă renascere.

Dădŭ pe scurtŭ o idea despre lexiconulŭ acelei limbĭ, care constă în parte din vorbe latine sĕu dialectele italiane, și parte din vorbele, pe carĭ Românii le luară dela popórele, cu carĭ avură legăturĭ mai dese, mai alesŭ dela Slavĭ. Arătă basele gramaticei românescĭ, în mare parte rudă cu cea italiană, și studiele profunde făcute de filologii modernĭ asupra limbelorŭ neolatine. comporate.

Se întinse mai multŭ, ca sĕ arăte folosulŭ practicŭ alŭ acestei limbĭ pentru tinerii noștri, mai alesŭ pentru cei carĭ vorŭ sĕ facă comerciŭ pe Dunărea de josŭ, cum facŭ alțĭ italienĭ, sĕŭ sĕ urmeze cariera consulară. Vorbi despre iubirea ce o are pentru România și de munca ce a pus'o în folosulŭ ei și sfĕrși citindŭ o bucată frumósă dintr'o lucrare a s'a în românesce. analisând'o și traducĕnd'o în italienesce.

La citire erau de față câțĭ-va cetățenĭ ca com. Sormani Moretti, com. Bernardi, baronulŭ Cattanei, câte-va dómne și numeroșii profesorĭ și elevĭ ai scólei superióre de comerciu. Cândŭ sfĕrși, prof. Canini fŭ căldurosŭ și multŭ timpŭ aplaudatŭ, ér mulțĭ dintre auditorĭ se duseră sĕ-lŭ felicite și sĕ-ĭ arate cele mai vii elogiurĭ."

D i v e r s e.

(Balulŭ oficerilorŭ) arangiatŭ Sâmbăta trecută a fostŭ ultimulŭ și totodată unulŭ din cele mai frumóse balurĭ de elită, ce s'au datŭ în carnevalulŭ acesta. Petrecerile arangiate de oficerĭ au unŭ caracterŭ internaționalŭ, pentru că aicĭ se întrunescŭ óspețĭ de tóte naționalitățile în mai mare numĕrŭ. De astădată sala dela Nr. 1 se împlŭ de unŭ publicŭ frumosŭ de tóte nuanțele. Dintre căpeteniele militare erau de față colonelii Döpfner și br. Hügel, locot. colonel Benda și Kratochvill, maiorulŭ Balazs, președintele comitetului. D. generalŭ de brigadă Fischer fiindŭ bolnavŭ n'a putută luá parte. D-nu prefectŭ comite de Bethlen cu soția s'a a asistatŭ asemenea la acésta petrecere. Printre dame amŭ observatŭ și unele pré frumosŭ costumate, dintre carĭ amintimŭ pe d-na baronă Danneberg (ca misionără), d-șórele: Schmidt (grenadirŭ vechiŭ prussianŭ) și Mincu (fată din Grecia) ș. a. ș. După pausă oficerii au arangiatŭ o scenă comică parodiândŭ pe studenții espanioli, carĭ au datŭ concertŭ aicĭ mai deunădi. Multŭ hazŭ au făcutŭ și pieroții cu mascele lorŭ comice și cu joculŭ lorŭ sburdalnicŭ.

(Têlhăriile începŭ și în orașulŭ nostru.) Aflămŭ că astă nópte, Vinerĭ spre Sâmbătă, duoi indivídĭ, unulŭ mare spâtosŭ și celălaltŭ mai micŭ au voitŭ se între pe feréstră în locuința d-lui profesorŭ L. Nastasi în casa din Gróveri Nr. 2541. Studentulŭ Iorgulescu, care dormea în odaiă, deșteptatŭ fiindŭ de sgomotulŭ causatŭ, a săritŭ în picióre și a somatŭ pe hoți și fiindŭ-că aceștia n'au datŭ nicĭ unŭ respunsŭ și nicĭ nu dădeau semne de a se depărtá, tênĕrulŭ a împușcatŭ c'unŭ micŭ revolverŭ asupra celuia din duoi, care se afla pe feréstră. In urma acésta hoții fugiră. Diminéță se observară pe feréstră pete de sânge, de unde se vede că unulŭ din hoțĭ a fost vulneratŭ. Casulŭ acesta ne admoniéză se fimŭ cu pază, căcĭ vedemŭ că poliția nóstră nu face mai nimicŭ pentru siguranța publică, mai alesŭ în Scheiŭ.

(Omorulŭ din Sibiiu.) Scirea ce amu primit'o, că au fost arestațĭ cincĭ îndividi ca suspecțĭ, că au comisŭ crâncenulŭ omorŭ din Kürschnergasse, se adeveresce. Aceștia sunt: A. Kleeberg de 22 anĭ, curelarŭ; R. Martin 23 anĭ, agentŭ comercialŭ și trei frațĭ Gruninger din Sebeșŭ, unulŭ bărbierŭ, altulu strugarŭ și alŭ treilea chelnerŭ. Iritațiunea locuitorilorŭ Sibiiului s'a mai potolitŭ de cândŭ au fost arestațĭ aceștĭ individĭ.

(Circulŭ Sidoli.) Producțiunile circului d-lui Sidoli (italianu) întrecŭ totŭ ce s'a vĕdutŭ până acum la Brașovŭ în arta ecuestră și gimnastică. D-sa posede o trupă escelentă și numerósă de dame și bărbațĭ și unŭ numerŭ mare de cai din cei mai frumoșĭ și bine dresațĭ. Representația de Vineri séra a fost strălucită. Intre dame menționămŭ pe amabilele fiice ale d-lui Sidoli Madame Serena și d-șóra Medea Sidoli, între bărbați pe dibaciulŭ d. Panaitŭ (artistŭ românŭ) și pe Mister William Cook admirabilulŭ călărețu, care sare de josŭ, fără a se apucá cu mână, dreptŭ în picióre pe spinarea calului, ce fuge în galopŭ și este de 17 urme înaltŭ. In fiecare di sunt representațiunĭ cu nouă programă. Duminecă sunt doue representațiunĭ una la 4 cealaltă la 8 óre séra.

(Meca Cehilorŭ.) In Boemia se arangéză de câtva timpu trenurĭ de plăcere, pentru ca sĕ li se dé ocasiune orașelorŭ provinciale și satelorŭ, ca populațiunile lorŭ cehice sĕ pótă visitá Praga, Meca Cehilorŭ, și teatrulŭ naționalŭ cehicu din Praga. Din perigrinagiulŭ la Praga tragŭ Cehii consecințele cele mai marĭ culturale și naționale politice și „Politik" din Praga asémĕnă acestŭ peregrinagiŭ alŭ Cehilorŭ la teatrulŭ naționalŭ din Praga cu alergarea Grecilorŭ vechĭ la festivitățile și jocurile lorŭ naționale și dă viuă espresiune bucuriei sale în următoriulŭ modŭ: „Trenurile aranjate pentru cercetarea teatrului au importanță nu numai culturală, ci și națională politică. Ele documentéză, că Praga cea regéscă și de aurŭ a rĕmasŭ până acumŭ în inima poporului cehicŭ, ceea ce a fostŭ din timpurile vechĭ metropola națiunii unitare boemice. Căcĭ la templulŭ artisticŭ naționalŭ din Praga nu alérgă numai massele poporului din regatulŭ Boemiei, ci și din Moravia și din Silesia. Din totŭ ținutulŭ limbei cehice peregrinéză massele poporului cehicu la Praga, centrulŭ culturii naționale cehice. Dintre cele patru-decĭ de trenurĭ, ce au venitŭ la Praga, șépte vinŭ pe Moravia și Sileșia, prin urmare unŭ percentŭ destulŭ de considerabilŭ, luându în considerațiune poporațiunea și depărtarea. Acéstă faptă are însemnătate particulară pentru împrejurările actuale. De cândŭ au călcatŭ ablegații noștri pragulŭ parlamentului din Viena sĕmțimŭ centralismulŭ în tóte ósele. In praxă esistă centralismulŭ în tótă întinderea sa. Spre Viena sĕ îndreptéză din anulŭ din urmă tótă atențiunea poporului pentru că cea mai mare parte a anului o petrecŭ acolo deputații sĕi, la Viena alérgă deputațiunile nóstre, dela Viena trebue sĕ vină tóte ce sperămŭ noi, acolo mergŭ tóte spre a se decide. Acesta este c e n t r a l i s m u l ŭ p r a c t i c ŭ și elŭ cugetatŭ și ca simplu p r o v i s o r i u ar poté fi fórte periculosŭ adevĕratei autonomii, după care năsuimŭ, décă pentru massele poporului cehicŭ Praga și-ar perde importanța sa istorică și națională."

(O furtună pe Dunăre.) Din Belgradŭ se scrie diarului „Deutsche Zeitung": Erá aprópe ca vaporulu „Arad", care se ducea erĭ la Panciova, sĕ se înece cu totulŭ între Belgradŭ și Borcea. Numai sângelui rece alŭ căpitanului și curagiuluĭ echipagiului, se datoresce înlăturarea acestei catastrófe. Aprópe de Borcea, care este unŭ locŭ totŭ atâtŭ de periculosŭ pe acéstă cale ca și Roma de lângă Baziaș, vaporulŭ fŭ ridicatŭ în susŭ de unŭ vĕntŭ, ce sŭfla cu-o putere ne mai pomenită și, ca și o cójă de nucă, elŭ fŭ aruncatŭ în tóte părțile de valurĭ, carĭ se ridicau la o înălțime de mai mulțĭ metri. Pasagerii nu se mai putură ține pe acoperișŭ și fugiră josŭ în salonŭ, spre a nu fi aruncațĭ în apă. In acestŭ momentŭ, furtuna deveni și mai violentă, valurile acoperiră din tóte părțile vasulŭ și măturară acoperișulŭ. Mulțĭ călĕtorĭ suferiră de-o adevĕrată bólă de mare, cu tóte neplăcutele ei consecințe, și fețele galbene ca céra, urletulŭ furtunei, strigătulu căpitanului, fuga în tóte părțile a marinarilorŭ, trosnitulŭ vaporuluĭ și sgomotulŭ mașinei, tóte acestea presentaŭ spectacolulŭ unei adevĕrate furtunĭ de mare. După o grea luptă de mai bine d'o óră, căpitanulŭ reuși a ancorá la Borcea și a desbarcá pe cea mai mare parte din pasagerĭ, carĭ, suferindŭ fórte din causa bólei de mare, îșĭ urmară drumulŭ la Panciova pe uscatŭ. Numai o mică parte din pasagerii lipsițĭ de mijlóce îșĭ urmà drumulŭ la Panciova cu vaporulu, unde ajunseră cu o întărdiere de-o óră.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Februariu st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6% 121.80. Rentă de aurŭ 4% 90.20. Rentă de hărthiă 5% 87.90. Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 141.50. Amortisarea oatoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emissiune) 94.80. dto (II-a emissiune) 116.75. dto (III-a emissiune 99.90. Bonurĭ rurale ungare 100.—. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ 100.—. Bonurĭ cu cl. de sortare 99.75. Bonurĭ rurale transilvane 99.40. Bonurĭ croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 97.50 Imprumutulŭ cu premiu ung. 115.50. Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului 113.75. Renta de hărtiă austriacă 79.65. Renta de arg. austr. 80.65. Renta de aurŭ austr. 101.20. Losurile din 1860 135.40. Acțiunile băncei austro-ungare 843.—. Act. băncei de creditŭ ungare 309.50. Act. băncei de creditŭ austriace 305.90 Argintulu —.— Galbinĭ împĕrătescĭ 5.71. Napoleon-d'orĭ 9.60½. Mărcĭ 100 împ. germ. 59.20 Londra 10 ₤ sterlinge 121.45.

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 15 (27) Februariu 1884.

Renta română (5%)	Cump.	93½	vĕnd.	94
Renta rom. amort. (5%)	„	94⅕	„	95
„ couvert. (6%)	„	98½	„	99
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	„	32	„	33
Credit fonc. ruralŭ (7%)	„	102¼	„	102¾
„ „ „ (5%)	„	92¼	„	91½
„ „ urbanŭ (7%)	„	101¾	„	102¼
„ „ „ (6%)	„	98	„	98¼
„ „ „ (5%)	„	88½	„	89
Banca națională a României	„	1382	„	—
Ac. de asig. Dacia-Rom	„	378	„	—
„ „ „ Națională	„	257½	„	—
Aurŭ	„	3.80	„	3.90
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.09	„	2.10

Sz. 66 kh.—1884.

Hirdetmény.

A zernesti kir. járásbiróság részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint helybeli ügyvéd Garoiu Miklós által képviselt zernesti gör. kel. egyház-alap felperesnek ismeretlen tartózkodása és zernesti illetőségü Jacob Catarina szül. Sotir és társai alperesek elleni 42 frt 20 kr. o. é. j. iránti bagatell keresetének tárgyalására határnapul 1884-ik évi Márczius hó 29-ik napjának d. e. 8 órája e biróság előtt kitüzetik.

Felhivatik ennélfogva ismeretlen tartózkodásu alperes, hogy ügyének czélszerü védelme iránt a részére gondnokul kinevezett helybeli körjegyzőt Badiu Aldimir kellően utasitsa, vagy a tárgyalásnál személyesen vagy más megbizott által jelentkezzék, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonitsa.

Zernest 1884 évi Február hó 16-án.

A zernesti kir. járásbiróság. — **Penciu**, járásbiró.

Prin desființarea filialelorŭ nóstre în PARISŬ, LONDRA, BRUXELA și ROMA

sunt acuma de vêndare — conformŭ desemnului 16.307 **césornice remontoir de aurŭ veritabile de Geneva pentru dame,** carĭ mai înainte au costatŭ 75 fl. acum numai cu 30 fl., aceleașĭ césornice pentru b ă r b a ț ĭ, carĭ mai înainte costaŭ 90 fl., acum numai cu 35 fl., și 8720 de **césornice remontoir de aurŭ verit. Washington,** cu câte 9 fl. 75 cr., în locŭ de 36 fl., mai încolo 4003 **césornice anghiră** (ancre) verit. de Geneva, cu 17 rubine, numai cu 8 fl., în locŭ de 18 fl., și 2223 de **césornice de Elveția,** de totŭ bune si sigure, durabile și esacte cu câte 4 fl. 75 cr., în locŭ de 15 fl.

Cine voesce sĕ cumpere din aceste césornice va căpĕtá o garanția reală în scrisŭ pe 3 anĭ, că vorŭ merge esactŭ si că nu vorŭ stá nicĭodată, și afară de acésta se află împachetatŭ alăturea cu orologiulŭ — **gratis ca darŭ** —: 1. părechiă cercei de aurŭ de 14 carate, probate de oficiulŭ c. r. din Viena, cu buchete de mărgénŭ si emailate; unŭ lanțŭ auritŭ de dame cu ciucure, cu medalionŭ în patru colțurĭ, cu 12 fotografii picante de Parisŭ; o cruce aurită cu chipulŭ lui Christosŭ; 1. părechiă de nasturĭ pentru manșete, gravațĭ, cu masină; 1. amnarŭ, ce lucesce nóptea; 1 țigaretă sculptată de spumă, cu rose séu figurĭ, cai etc. cu 234 de articule diferite de lucsŭ din aurŭ și argintŭ.

20 de florinĭ dămŭ îndĕreptŭ, décă numitele obiecte nu sunt nouĕ și nu după cum amŭ arătatŭ, prin urmare nicĭ o comandă nu e riscată.

Se espedéză în fiecare ḑi afară de sĕrbătorile creștine: Pascĭ, Rosalii și Crăciunŭ.

Adresa: **Genfer Uhren-Alianz**

I., Adlergasse 1B. WIEN.

---

65 bucățĭ numai fl. 8.50.

Tacâmurĭ de masă de argintŭ BRITANNIA

cu marca brevet. a fabricei.

Auḑițĭ, vedețĭ și vĕ mirațĭ!

Unŭ s e r v i c i u verit. englezescŭ. patent. durabilŭ pentru f e l i u r ĭ și d e s s e r t ŭ din argintŭ de Britannia solidŭ și massivŭ, care se mai póte pune intr'o categoriă cu argintulŭ verit. și pentru care garantezŭ in scrisŭ și după 25 de anĭ că fiindŭ întrebuințatŭ remâne albŭ. Acéstă garnitură a costatŭ mai înainte peste 30 fl. și se vinde acum c'unŭ **prețŭ fórte redusŭ.**

Întréga garnitură constă din următórele piese:

6 bucățĭ	cuțite de argintŭ Britannia	bunŭ . .	fl. 2.25
6 „	furculițe „ „	massive .	fl. 1.20
6 „	lingurĭ „ „	massive .	fl. 1.20
6 „	scăunele „ „	fine . .	fl. 1.—
1 „	lingură de supă „	massivă .	fl. 1.10
6 „	lingurĭ de cafea „	massive .	fl. 0.70
1 „	lingură de lapte „	massivă .	fl. 0.60
6 „	cuțite micĭ de desertŭ și copii,	solide .	fl. 2.—
6 „	furculițe de desertŭ „	massive .	fl. 1.—
6 „	lingurĭ de argintŭ-Britannia	solide .	fl. 1.—
6 „	pahare pentru oue	fine . .	fl. 1.20
6 „	lingurĭ „ „	fine . .	fl.—.60
1 „	solniță pentru piperŭ	fină . .	fl.—.30
1 „	„ pentru sare	frumósă .	fl.—.15
1 „	tavă de 30 cm. lungime	fină . .	fl.—.60
65 bucățĭ			fl. 15.—

Tóte 65 bucățĭ prov2dutŭ cu marca fabricei de susŭ. costă

numai fl. 8.50.

Aceste obiecte se trămitŭ și cu bucata pentru prețurile susŭ arătate, dér celŭ ce comandă tóte 65 bucățile, le capetă în locu de a da fl. 15

tóte numai pentru 8 fl. 50 cr.

Prafŭ de curațitŭ pentru argintulŭ meu Brit. cutia cu 15 cr.

Admonițiune! Argintulŭ de Britania nu mai atuncĭ este veritabilŭ décă póртă marca de mai susŭ.

Comandele se efectuescŭ numai dupa trămiterea prețului séu cu rembursă (Nachnahme) și sunt a se adresa la

BERTHA ZUCKER'S Britanniasilber-Hauptdepôt

Wien II., Pfeffergasse Nr. I.

Décă nu convine garnitura se întorcŭ paralele, dovadă că negoțulu e realŭ. — Catalogulu prețurilorŭ g r a t i s.

Unicul modŭ mai bunŭ și mai eftinŭ pentru comande!

Articulele și obiectele înșirate aci, se potŭ procurá dela firmele cele mai renumite, mai eftinŭ și mai sigurŭ, esclusivŭ numai prin redacțiunea dela „Nemzetközi Hirdető" (Budapesta VII. Károlykör 7).

Se asiguréză următórele avantage: 1. Se trămitŭ numai articli și obiecte de calitate escelentă, numai dela firmele cele mai renumite, numai cu prețurile originale și numai după tarifele originale. 2. Celŭ ce va recomandá prin o singură cartă de corespondință îșĭ póte împlini tóte lipsele și-și cruță spesele de transportŭ separatŭ. 3. Din prețulŭ articulelorŭ și obiectelorŭ însemnate cu sté se iértă 10%, ér obiecte cu prețŭ peste 10 fl. se trămitŭ francate. 4. Comandele și corespondințele le efectuimŭ gratis. Spedițiunile le efectuesce speditorulŭ de primulŭ rangŭ Béla Vajda.

Pentru orĭ-ce speduire garanțiă întreită: a firmei, a speditoriului și a lui „N. H."

I. Articule de lecuire.

Rachiu săratŭ de Brázay. Cu efectŭ fórte bunŭ, pentru 42 bóle diferite. Nu póte lipsi din nicĭ o casă. Prețulŭ 80 și 40 cr.

Cafea Hungaria de Ant. Szalády. Cu efectŭ fórte bunŭ pentru cei ce suferŭ de stomacŭ séu catarŭ de mațe ș. a. Efectŭ estraordinarŭ pentru cei ce pătimescu. Neprețuibilă pentru cei sănătoșĭ. Unŭ chilo 1 fl. 20 cr.

Emplastrulŭ universalŭ de Forty. Pentru vindecarea momentană a orĭcărei rane. După tarifă. Unsórea universală pentru rane, de **M. Weiss** Prețulŭ 30 și 50 cr.

Berea de sănătate de J. Hoff. Butelia 60 cr. — Zaharicalele-malata 20 cr. — Estractŭ de malata 70 cr. — Berea lui **B. Strauss** pentru peptu, pilule rĕcoritóre și pastile de peptŭ. După tarifă. — **Pilule de sănătate carpatine** 21 cr. din magazinulŭ lui Friedrich. Bune contra tusei, scrofulei și durerei de peptŭ.

Articule de lecuire din magazinulŭ lui Iosifu **Török:** Oleu pentru crescerea barbei 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. — In deosebĭ se recomandă:

Esența de ochĭ de Dr. Lebois, a p a d e c u r a p e n t r u o c h ĭ, d i n F r a n c i a cu efectŭ neprețuiverŭ și spre întărirea ochilorŭ sănătoșĭ, în câtŭ nu póte lipsi din nicĭ o familiă neincungiuratŭ de lipsă pentru ochĭ debilĭ, suferitorĭ și preste totu pentru orĭ-ce bólă de ochĭ, pentru că este recomandată de cei mai renumițĭ medicĭ. Afară de J. Török se mai capetă la conducĕtorulŭ L. Müller, strada Soroksár 4. Prețulu unei sticle 90 cr

Esenta de pelinŭ. Medicină premiată cu medailia de aurŭ, bună în casŭ de catarŭ de intestine, în lipsa de apetitŭ etc. Mestecată cu vinŭ roșiu, dă celŭ mai bunŭ pelinŭ. Afară de I. Török se mai póte capĕtá la Iacobŭ Müller (strada Rostely — casa propriă) prețulŭ 50 cr. Butelia mare ($1^1/_2$ litră) 3 fl. 50 cr.

Pânză pentru podagriștĭ din farmacia lui I. Török.

„Săpunŭ de plante-sultană" de Nemencsek, contra bólelorŭ de piele, pete de ficatu și de sóre, mătréța și migrenă. Prețulŭ 35 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de lecuire după tarifă.

II. Articule de toaletă.

Pudră „Blaha" din parfumeria lui M. Müller Totŭ de acolo se capetă tóte soiurile de articule de toaletă și parfumerii.

„Juno crémă", compusă din substanțe nestricăcióse, fără minerale, contra petelorŭ de ficatŭ și de sóre 1 fl. 50 cr. „Juno pasta" face pelea alba ca néua 2 fl.; „Juno pudră" 60 cr. recomandată fórte de institutele chemice din Viena și Budapesta. Tóte aceste sunt fórte căutate.

Văpsé nóuă ungarică pentru pĕrŭ, care redă colórea originală, de Tokody, Prețulŭ 2 fl. 50 cr.

Săpunŭ aromaticŭ Sultană, neincungiurabilŭ în odaia de toaletă, efectulŭ recunoscutŭ, 3 bucățĭ 1 fl. de Nemencsik.

Alifiă pentru crescerea pĕrului. Secretu familiarŭ a lui R. Hausner. Prețulŭ 1. fl. 40 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de toaletă.

III. Articule de economiă și de economia casnică.

Fabricatele „P r i m e i f a b r i c e u n g a r i c e d e u n s ó r e n é g r ă p e n t r u p e i". Unsóre négră pentru pei 1 fl. 20 cr. galbină 1 fl. 50 cr. Lacŭ duplŭ venețianŭ 60 cr. de Nemencsek, furnisorulŭ curții archid. Iosifŭ. Furnisorŭ la miliția etc.

C l e i ŭ r e c e u n i v e r s a l ŭ de Singer pentru lipirea vaselorŭ, sticlelorŭ, lemnelorŭ, pipelorŭ și a peilorŭ. 20 cr.

L a c ŭ d e M o s á n s z k y. Curățitorŭ de metalŭ, de Nemencsek 10 cr. Pravŭ de insecte de Polsch 1 fl. Pravŭ pentru stîrpirea cloțanilorŭ de Reiss 1 fl.

Afară de acestea orĭ-ce articli de economiă și de economiă casnică cu prețulŭ originalŭ.

Marfe de modă, vestminte.

M a r f e d e m o d ă ș i v e s t m i n t e a l b e p e n t r u b ă r b a ț ĭ, de L. Karikás. Vestminte albe de sănătate și îmbrăcăminte de dr. August Jäger din magazinulŭ principalŭ din Budapesta. Pelării din fabrica lui N. Nyerges.

M a r f e d e m o d ă p e n t r u d a m e dela furnisorii de curte Monasterly și Kuzmik. Vestminte femeescĭ de Friedrich, fostŭ croitoriŭ a lui Alter și Kiss.

G h e t e (țipicĭ) din fabrica lui Stefan Lőrincz, pentru bărbațĭ, dame și copii.

Afară de acestea orice marfe, cu prețulŭ originalŭ de tarifă.

Diverse.

Se recomândă productele de spirtŭ, drojdii de bere, liqueur, rum și esența de oțetŭ, din fabrica societății G s c h w i n d t. Fabrica și baia: Józsefváros, Üllői ut. Magazinulŭ principalŭ: Károly körut 17, în casa baronului Orczy.

M o b i l e dela prima societate industrială de mobile. Scaunŭ de excelenția pentru 16 scopurĭ de C. Schöberl. S r i n e d e b a n ĭ, de Fr. Wiese, furnisorŭ la curte. M o b i l e d e f e rŭ, de H. Stitz. I m b r ă c ă m i n t e d e p a t ŭ, dela furnisorulŭ curții T. Hüttl.

S t i e l ă r i i din fabrica lui Stölzle și fii, din fabrica lui B. Kocsik. R e c u i s i t e p e n t r u c a i de L. Szigeti. R e c u i s i t e d e g i m n a s t i c ă, unelte, petri de móră, recuisite de cuină, de Geitner și Rausch.

B i l i a r d e și mese de jocŭ de J. Gyöngyőssy. „A r i s t o n" instrumentŭ musicalŭ ce cântă de sine, 25 fl., din magazinulŭ principalŭ. „O r c h e s t r i o n" orchestru admirabilŭ, cântă de sine, dela 1000 fl. în susŭ, din fabr. princip. C l a v i r e din fabric'a lui Lédeczy.

P u s c ĭ de vênatŭ, pistóle etc. la furnisorulŭ de curte Kirner. R e c u i s i t e d e v ê n a t ŭ și pentru călĕtoriă, dela T. Kertész.

M a ș î n e e c o n o m i c e, de N. Fehér. M a ș î n e d e c u s u t ŭ de Neidlinger. Instrumente necesare pentru măiestrii de Geitner și Rausch.

C e l e m a i e m i n e n t e v i n u r ĭ s p u m e g ă t ó r e din Francia dela L. Müller, representantele firmei Jaques Louis Fréres în Budapesta Grand vin de la couronne 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ére chois 3 fl. 50 cr.

E s e n ț e pentru gătirea liqueurilorŭ de orĭ-ce soiu, din fabrica lui A. Watterich.

P o r t r e t e f r u m o s ŭ s u c c e s e din laboratoriulŭ lui J. Neumann. Zugrăvite cu cărbune 3 fl., cu cretă 6 fl., cu oleu (mărimea întrégă) dela 8 fl. în susŭ. Icónele se predau nevătĕmate. Stîndarte cu portrete pentru alegerĭ, din laboratoriulŭ lui J. Neumann.

L u c r u r ĭ d e g r a v u r ă, sigile, stampilii, marce de sigilŭ, monograme, cu prețulŭ celŭ mai eftinŭ.

Din farmacia lui Faczányi se capĕtă următórele articule de lecuire: I. M u ș t a r u l ŭ d u l c e de Fáczányi Cu efectŭ straordinarŭ și eminentŭ sigurŭ contra catarului, guturalŭ de mațe și de stomacŭ etc. în casŭ de lipsă de apetitŭ, recunoscutŭ de mai mulțĭ cu recomandațiunĭ numeróse, veritabile și sincere. Prețulŭ: 1 fl. séu 50 cr. — 2. S ă p u n ŭ F h e n i l, celŭ mai bunŭ săpunŭ de lecuire 1 fl. — 3. R a c h i u s ă r a t ŭ în compozițiunea cea mai veritabilă, uniculŭ cu efectŭ sigurŭ, 80 și 40 cr. — 4. H â r t i ă c o n t r a r h e u m e i, vindecă momentan orĭ-ce durere de dințĭ, capŭ și rheumă.

C'unŭ cuvêntŭ, orice obiectŭ și articulŭ, se prepară și trămite conformŭ tarifei tipărite.

Primulŭ locŭ centralŭ de speduire a tuturorŭ productelorŭ, articlelorŭ și fabricatelorŭ de esportŭ din Ungaria (vin de Tocai, menes, din ținutulŭ Balaton, prin L. Vomossy, bere de Kőbánya, dela Dittrich și Gottschlig, pipe de Semnitz dela F. Heller ferŭ unguresců, oțel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, hârtiă, săpunŭ, paprică (ardeiu) de Seghedinŭ etc.) procurându-le tóte dela isvórele cele mai directe, cu prețurĭ ficsate și cu prețulŭ stabilitŭ în tarifa respectivelorŭ firme. E de ajunsŭ a adresá o cartă de corespundință la redacțiunea:

„Nemzetközi Hirdető."

(B u d a p e s t a VII. Károly körut 7.)

Efectuire promptă, onorabilă și grabnică.

2—7

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.** Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Tipografia: **Ioanŭ Gött și fiiŭ Henricŭ.**